

Wyzwolić potencjał, zbudować jutro

EUROPEJSKIE FORUM NOWYCH IDEI **WIOSNA 2026**

14-15.04.2026 r., Hotel Sofitel Warsaw Victoria, Warszawa

Polska przez ćwierć wieku utrzymywała imponujące tempo wzrostu gospodarczego – mimo globalnego kryzysu finansowego i pandemii. Jednak model oparty na taniej sile roboczej i eksporcie prostych produktów wyczerpuje swój potencjał. Przed Polską stoi konieczność jakościowego skoku rozwojowego: technologicznego, instytucjonalnego i inwestycyjnego. Według wielu ekspertów Polska przeżywa dziś swoją „Nową Złotą Erę” – moment redefinicji ambicji, ról i przewag konkurencyjnych.

Podczas EFNI Wiosna 2026 zastanowimy się, jak wykorzystać nowe szanse – m.in. cyfryzację, zieloną transformację i inwestycje w bezpieczeństwo – by nie tylko utrzymać wzrost, ale uczynić go bardziej zrównoważonym i innowacyjnym. Zdiagnozujemy przy tym ograniczenia: niską produktywność, lukę inwestycyjną, wyzwania demograficzne czy brak globalnych polskich marek. Porozmawiamy także o przyszłości rynku pracy, zawodach przyszłości i potrzebach dostosowania się do zmian przez pracodawców i pracowników. Ważnym wątkiem będzie także rola sektora kreatywnego – nauki, edukacji, kultury i nowych technologii – jako źródła innowacji, soft power i międzynarodowej rozpoznawalności Polski.

EFNI Wiosna będzie także przestrzenią rozmowy o tym, jak skutecznie promować Polskę w świecie: opowiadać jej historię przez osiągnięcia nauki, jakość edukacji, siłę kultury i kreatywności oraz ambicje młodego pokolenia.

Czy renoma „zielonej wyspy” i przedsiębiorczość społeczeństwa będą nadal naszym atutem? Czy potrzebujemy nowej roli państwa i przemysłu w gospodarce? W planowanych dyskusjach z udziałem ekspertów z Polski i zagranicy, przedstawicieli biznesu, świata polityki, nauki i organizacji pozarządowych, poszukamy realistycznych strategii dla rozwoju Polski w nadchodzących dekadach. Spróbujemy wskazać nowe silniki wzrostu, które napędzą gospodarkę przyszłości.

PROGRAM WYDARZENIA

Napęd przyszłości: odkrywamy nowe źródła polskiego wzrostu

Polska stoi dziś przed wyborem: kontynuować dotychczasowy model wzrostu czy świadomie zbudować jego nowe źródła. Dotychczasowe źródła wzrostu – niskie koszty pracy, napływ kapitału i funduszy europejskich – stopniowo tracą swoją siłę napędową. Jednocześnie mierzymy się z kryzysem demograficznym, presją kosztową, transformacją energetyczną oraz rosnącą niepewnością geopolityczną. W tej sytuacji kluczowe staje się pytanie, co będzie napędzać rozwój polskiej gospodarki w kolejnych latach. Podczas panelu porozmawiamy o potencjale innowacji, inwestycji, produktywności i kapitału ludzkiego jako fundamentach przyszłego wzrostu Polski. Zastanowimy się, jakie decyzje – publiczne i prywatne – pozwolą przejść od wykorzystania istniejących przewag do trwałego, odpornego modelu rozwoju.

Cyfryzacja 2.0: Polska w erze sztucznej inteligencji i danych

Cyfryzacja wchodzi dziś w nową fazę, w której kluczową rolę odgrywają sztuczna inteligencja, dane i zdolność do ich efektywnego wykorzystania. Dla Polski to moment szansy, ale i ryzyka – różnice w tempie adaptacji technologii mogą zdecydować o konkurencyjności całej gospodarki. Podczas panelu poruszone zostaną takie kwestie, jak AI i gospodarka oparta na danych zmieniają biznes, administrację i rynek pracy. Uczestnicy debaty zastanowią się, jakie warunki regulacyjne, kompetencyjne i inwestycyjne są niezbędne, by Polska nie tylko nadążała za globalnymi trendami, lecz aktywnie współtworzyła cyfrową przyszłość Europy. W jakim stopniu postępująca cyfryzacja i robotyzacja wpłyną na rynek pracy oraz dotychczasowe modele organizacji pracy?

Zielona gospodarka - realne szanse na transformację, która się opłaca

Transformacja klimatyczna coraz wyraźniej przestaje być wyłącznie kosztem, a zaczyna być jednym z głównych motorów modernizacji gospodarek. Panel poświęcony będzie temu, jak zielona transformacja może stać się źródłem trwałej konkurencyjności, nowych miejsc pracy i innowacji. Porozmawiamy o realnych przykładach opłacalnych inwestycji – od energetyki odnawialnej, atomu i efektywności energetycznej, po finansowanie transformacji i rolę technologii. Uczestnicy zastanowią się, jak projektować regulacje i strategie, które sprzyjają rozwojowi, a nie hamują przedsiębiorczości, oraz jak budować współpracę państwa, biznesu i nauki wokół zielonych rozwiązań. Panel pokaże, że zielona transformacja może być racjonalną strategią rozwoju gospodarczego i wzmacniania odporności państwa. Czy przyszłość energetyczna Polski leży w OZE i energii jądrowej?

Rynek pracy 2030: produktywność, kompetencje, migracje – jak przygotować polską gospodarkę?

Rynek pracy w Polsce stoi przed jedną z największych transformacji od dekad. Spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, szybki postęp technologiczny oraz zmieniające się modele pracy stawiają

pytanie o zdolność gospodarki do utrzymania tempa wzrostu. W tej sytuacji kluczowe stają się produktywność, dopasowanie kompetencji do potrzeb rynku oraz mądrze prowadzona polityka migracyjna. Podczas debaty zastanowimy się, jak przygotować polską gospodarkę na wyzwania roku 2030: jakie umiejętności będą decydować o konkurencyjności firm, jak zwiększać efektywność pracy w warunkach niedoboru kadr oraz jak migracje mogą wspierać rozwój, nie generując napięć społecznych. Porozmawiamy zarówno o roli państwa, biznesu i edukacji w budowie nowoczesnego rynku pracy, jak i wpływie wdrożeń AI na poszczególne branże i sektory.

Gospodarka potrzebuje ludzi: czy polska polityka migracyjna odpowiada wymogom rynku pracy?

Polska gospodarka stoi w obliczu poważnych wyzwań demograficznych i braków kadrowych, które coraz bardziej uzależniają jej tempo rozwoju od polityki migracyjnej. Według danych GUS na koniec czerwca 2025 r. ponad 1,09 mln cudzoziemców pracowało w Polsce, co stanowi znaczący wzrost rok do roku i oznacza, że udział obcokrajowców w rynku pracy rośnie wraz ze stałą presją na zatrudnienie. Większość to obywatele z ponad 150 krajów, w tym wciąż dominujący obywatele Ukrainy, choć struktura napływu się dywersyfikuje. Więcej niż połowa przedsiębiorstw w Polsce uznaje pracowników z zagranicy za kluczową odpowiedź na braki kadrowe, a co czwarta firma zwraca uwagę na ich wkład w innowacyjność. Rynek pracy zgłasza szczególnie duże zapotrzebowanie w przemyśle, budownictwie i usługach, a rekrutacje z zagranicy uzupełniają braki siły roboczej i podnoszą produktywność firm. W tym kontekście dyskusja koncentruje się na tym, czy obecne ramy prawne, procedury wizowe i strategie integracyjne są wystarczające, aby odpowiedzieć na rosnące potrzeby gospodarcze, a także jak zaprojektować politykę migracyjną, która zrównoważy bezpieczeństwo, konkurencyjność i dynamikę wzrostu.

Infrastruktura przyszłości. Jak drogi, kolej i transport lotniczy kształtują potencjał Polski

Nowoczesna infrastruktura transportowa to dziś jeden z kluczowych fundamentów rozwoju gospodarczego, spójności społecznej i konkurencyjności państwa. Jakość sieci drogowej i kolejowej wpływa na atrakcyjność inwestycyjną regionów, mobilność pracowników, odporność łańcuchów dostaw oraz zdolność Polski do pełnienia roli logistycznego hubu w Europie. Podczas debaty uczestnicy zastanowią się, jak projektować i realizować inwestycje infrastrukturalne, aby realnie wzmacniały potencjał rozwojowy kraju. Dyskusja obejmie tempo i priorytety rozbudowy sieci, wyzwania finansowania, rolę dużych projektów oraz wpływ infrastruktury na długofalową pozycję Polski na mapie Europy.

Energia, która nie blokuje rozwoju. Sieci, magazyny i odporność systemu jako nowe wyzwanie cywilizacyjne

Transformacja energetyczna w coraz większym stopniu rozgrywa się nie w elektrowniach, lecz w sieciach, magazynach i zdolności systemu do zarządzania zmiennością produkcji. Bez nowoczesnej infrastruktury energetycznej nie da się ani rozwijać przemysłu, ani przyciągać inwestycji, ani realizować ambitnych celów klimatycznych. Panel poświęcony będzie kluczowemu dziś pytaniu: jak zbudować system energetyczny, który będzie stabilny, elastyczny i gotowy na prognozowane zapotrzebowanie na energię ze strony gospodarki cyfrowej, elektromobilności i

nowych technologii. Uczestnicy zastanowią się nad rolą rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, magazynów energii, cyfryzacji systemu oraz regulacji, które mogą przyspieszyć lub zablokować inwestycje. Czy nowoczesna infrastruktura energetyczna staje się dziś jednym z kluczowych warunków konkurencyjności państwa?

Od sztuki do wpływu. Kultura jako inwestycja w międzynarodową pozycję Polski

W świecie globalnej rywalizacji o uwagę, zaufanie i wpływy kultura coraz częściej staje się jednym z kluczowych zasobów państw. Sztuka, dziedzictwo i współczesne narracje kulturowe kształtują międzynarodowy wizerunek krajów, wzmacniają ich soft power i wspierają długofalowe interesy gospodarcze oraz polityczne. Dla Polski, stojącej przed wyzwaniem wzmocnienia swojej rozpoznawalności i pozycji na arenie międzynarodowej, inwestycje w kulturę mogą być realnym narzędziem budowania wpływu. Panel dyskusyjny poświęcony będzie pytaniu, jak świadomie wykorzystywać kulturę w strategii obecności Polski w świecie: od promocji sztuki i dziedzictwa narodowego, przez współpracę międzynarodową i instytucjonalną, po rolę państwa, samorządów i sektora prywatnego w finansowaniu i eksporcie kultury. Uczestnicy zastanowią się, jak budować spójną opowieść o Polsce, która wzmacnia jej wiarygodność, atrakcyjność i zdolność oddziaływania w zmieniającym się porządku globalnym.

Instytucje kultury jako kreatorzy wizerunku państwa

Kultura jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi budowania międzynarodowej pozycji państwa i opowiadania historii o nim. W Polsce to instytucje kultury - muzea, teatry, centra sztuki, festiwale - tworzą narracje, które kształtują sposób, w jaki świat postrzega nasz kraj. W panelu porozmawiamy o tym, jak świadoma polityka kulturalna, inwestycje w twórczość i profesjonalna promocja projektów artystycznych mogą wzmacniać wiarygodność Polski, rozwijać jej soft power i budować długofalowe relacje międzynarodowe. Zastanowimy się również, jak instytucje kultury mogą odpowiadać na globalne wyzwania i wykorzystać swoje kompetencje do kreowania nowoczesnego, otwartego i atrakcyjnego wizerunku Polski na świecie.

Talent, wiedza, innowacje. Dlaczego bez edukacji i nauki nie zbudujemy jutra

Historia rozwoju pokazuje, że największe skoki cywilizacyjne zaczynały się od inwestycji w edukację i naukę. To od jakości kształcenia, zdolności do tworzenia i przyciągania talentów oraz skutecznego transferu wiedzy do biznesu zależy dziś konkurencyjność krajów, ich odporność i pozycja w globalnej rywalizacji. Polska stoi przed wyborem: czy potraktuje edukację i naukę jako strategiczną inwestycję w przyszłość, czy pozwoli, by ich potencjał pozostał niewykorzystany. Debata poświęcona będzie roli talentu, wiedzy i innowacji jako fundamentów nowego modelu rozwoju. Uczestnicy zastanowią się, jak system edukacji i nauki powinien odpowiadać na potrzeby zmieniającego się rynku pracy, transformacji cyfrowej i zielonej oraz wyzwań demograficznych. Dyskusja dotyczyć będzie także warunków dla rozwoju badań, współpracy nauki z biznesem oraz budowania środowiska, w którym talenty chcą zostać, wracać i rozwijać się w Polsce.

Przemysł obronny w Polsce jako jeden z kluczowych silników wzrostu

Rosnące napięcia geopolityczne i wojna za wschodnią granicą UE przywróciły przemysłowi obronemu kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i rozwoju gospodarczego Europy. Państwa NATO przeznaczają dziś rekordowe środki na obronność, dziś już wszystkie kraje wypełniają cel 2% PKB, w tym Polska będąca liderem z prawie 5%. Unia Europejska uruchamia z kolei instrumenty wspierające wspólne zamówienia i produkcję zbrojeniową. W tym kontekście Polska wyrasta na jeden z najważniejszych hubów przemysłu obronnego w regionie, łącząc skalę inwestycji, potencjał produkcyjny i zaplecze technologiczne. Debata poświęcona będzie roli przemysłu obronnego jako silnika wzrostu gospodarczego: od wpływu na innowacje, rynek pracy i łańcuchy dostaw, po znaczenie współpracy europejskiej i transferu technologii. Uczestnicy debaty zastanowią się, jak pogodzić potrzeby bezpieczeństwa z długofalową strategią rozwoju i konkurencyjności gospodarki.

Gra o wizerunek. Sport jako narzędzie promocji Polski

Sport to dziś nie tylko emocje i widowisko, ale także realna przestrzeń współpracy państwa i biznesu w budowaniu marki kraju. Wiele firmy poprzez zaangażowanie w sport zyskują globalną widoczność, wiarygodność i dostęp do nowych rynków, jednocześnie stając się współtwórcami narodowej narracji. Uczestnicy debaty odpowiedzą na pytania jak sukcesy sportowe, wielkie wydarzenia oraz świadome strategie sponsoringowe mogą wzmacniać wizerunek Polski na arenie międzynarodowej. Podczas dyskusji zastanowimy się, jak łączyć cele marketingowe marek z długofalową promocją Polski, jak mierzyć efekty takich działań oraz jak budować partnerstwa pomiędzy administracją, biznesem i środowiskiem sportowym. Debata pokaże sport jako strategiczną inwestycję w promocję, zarówno kraju, jak i firm, które chcą rosnąć razem z marką Polska.

Lokalna siła, globalny zasięg. Rola miast i regionów w budowaniu marki kraju

W świecie globalnej konkurencji to coraz częściej miasta i regiony stają się pierwszymi ambasadorami kraju – przyciągają inwestycje, talenty, turystów i uwagę mediów. Debata poświęcona będzie temu, jak polskie metropolie i regiony budują własne marki i jak te działania przekładają się na międzynarodowy wizerunek całej Polski. Porozmawiamy o znaczeniu dużych wydarzeń, kultury, innowacji, urbanistyki i jakości życia jako elementów strategii promocyjnych. Uczestnicy zastanowią się, jak lepiej koordynować działania samorządów, biznesu i instytucji publicznych oraz jak wykorzystywać lokalne atuty do wzmacniania pozycji Polski w Europie i na świecie. Panel pokaże, że silna marka kraju zaczyna się od silnych, ambitnych i rozpoznawalnych miast.

Potencjał kobiet w gospodarce: jak go wykorzystać dla zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności

Lepsze wykorzystanie potencjału kobiet to jedno z najbardziej niedocenianych źródeł wzrostu i odporności polskiej gospodarki. Kobiety częściej niż mężczyźni mają wyższe wykształcenie i zajmują w Polsce ponad 40% stanowisk kierowniczych, ale ten kapitał wciąż zbyt rzadko przekłada się na udział w strategicznych decyzjach. W Indeksie Równości Płci EIGE Polska zajmuje 19. miejsce wśród krajów UE, co pokazuje skalę wyzwań w zakresie równości szans. W obszarach decydujących o konkurencyjności gospodarki obecność kobiet w rolach decyzyjnych wciąż jest ograniczona. Bariery mają charakter strukturalny: obejmują ścieżki awansu, mechanizmy wynagradzania oraz nierówny podział pracy opiekuńczej. W 20% największych spółek giełdowych w Polsce nie ma żadnej kobiety we władzach, a skorygowana luka płacowa wynosi 15-18%. Rok 2026 może być momentem przełomowym: wchodzi w życie nowe obowiązki dotyczące równowagi płci we władzach spółek giełdowych oraz transparentności wynagrodzeń. Debata poświęcona będzie temu, jakie bariery ograniczają dziś wykorzystanie potencjału kobiet oraz jak połączyć równość szans z celami konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki.

Ambicje kontra rzeczywistość. Czy Polska potrafi budować realną pozycję w Europie?

W obliczu wojny za wschodnią granicą, napięć geopolitycznych, kryzysów energetycznych, migracyjnych i transformacji samej Unii Europejskiej pytanie o miejsce Polski w Europie staje się kluczowe. Czy potrafimy przekuć swoją skalę, doświadczenie i położenie w realny wpływ polityczny? Jak budować trwałą pozycję w strukturach UE, a nie tylko reagować na zmieniające się okoliczności? Debata będzie rozmową o strategii państwa, o ambicjach i ograniczeniach, o relacjach z partnerami europejskimi i roli Polski jako potencjalnego lidera nie tylko regionu ale i całej wspólnoty europejskiej. Uczestnicy debaty postarają się odpowiedzieć na pytanie czy Polska ma dziś nie tylko głos, lecz także realną sprawczość w kształtowaniu przyszłości Europy.

Siła marki narodowej: jak państwa kształtują swoją pozycję w globalnym świecie

Budowanie silnej marki narodowej staje się jednym z kluczowych wyzwań współczesnych państw – wpływa na ich międzynarodową wiarygodność, atrakcyjność inwestycyjną, rozwój gospodarczy oraz pozycję geopolityczną. Estonia, uznawana za światowego lidera cyfryzacji i nowoczesnego państwa, jest jednym z najbardziej inspirujących przykładów skutecznego kreowania wizerunku narodowego opartego na innowacyjności, przejrzystości i zaufaniu publicznym. Dyskusja stanie się punktem wyjścia do refleksji nad tym, jak inne kraje – w tym Polska – mogą strategicznie projektować swoją reputację, wzmacniać swoją rozpoznawalność i wykorzystywać wartości oraz kompetencje narodowe jako kapitał rozwojowy w dynamicznie zmieniającym się świecie.

Polska moich marzeń – debata o aspiracjach, oczekiwaniach i planach Pokolenia Z

Koncepcję debaty przygotował prof. Jacek Męcina, autor raportu „Zetki wkraczają do gry”, który analizuje sytuację młodych na rynku pracy z ich własnej perspektywy. Publikacja porusza kwestie zawodowych planów Pokolenia Z, oczekiwań wobec pracodawców, sposobu definiowania pozycji zawodowej, a także postaw wobec równowagi między życiem prywatnym a pracą. Ocenia również

samoocenę kompetencji młodych oraz ich opinie o warunkach i organizacji pracy. W raporcie znalazły się także wątki demograficzne, rodzinne oraz spojrzenie młodych na gospodarkę, rozwój i rolę instytucji europejskich. Celem opracowania jest lepsze zrozumienie nowych trendów i dostarczenie wiedzy potrzebnej do tworzenia adekwatnych strategii organizacyjnych i polityk publicznych. W obliczu wyzwań technologicznych, demograficznych i społeczno-gospodarczych te wnioski staną się punktem wyjścia do rozmowy z młodym pokoleniem o ich aspiracjach i wizji rozwoju kraju w nadchodzącej dekadzie.

Zintegrować sektory, uwolnić potencjał. Sector coupling jako fundament nowoczesnej energetyki

Rozwój *sector coupling* staje się dziś jednym z kluczowych warunków powodzenia transformacji energetycznej. Synchronizacja rynków energii elektrycznej, ciepła, gazu czy paliw alternatywnych otwiera nowe możliwości efektywnego wykorzystania OZE, stabilizacji systemu i obniżania kosztów, ale jednocześnie ujawnia nowe trudności regulacyjne, infrastrukturalne i inwestycyjne. Podczas panelu porozmawiamy o tym czy polski rynek jest gotowy na głęboką integrację w ramach *sector coupling*, jakie bariery nadal ograniczają synchronizację rynków oraz jak projektować ramy regulacyjne, by integracja wzmacniała bezpieczeństwo energetyczne, konkurencyjność gospodarki i odporność całego systemu.

Strategia dla polskiego przemysłu

Europa znalazła się na geopolitycznym rozdrożu. Z jednej strony konkuruje z azjatyckimi potęgami gospodarczymi, a z drugiej mierzy się z rosnącą asertywnością USA. Ponadto, przemysł europejski mierzy się z wysokimi cenami energii, co osłabia jego konkurencyjność. Polska nie jest samotną, gospodarczą wyspą. Nasze przemysłowe dziedzictwo jest również zagrożone, jeżeli nie będą podejmowane działania na rzecz jego utrzymania i wsparcia rozwoju. Celem dyskusji jest określenie znaczenia przemysłu dla rozwoju Polski w coraz bardziej niespokojnym świecie oraz dyskusja o potrzebie powstania polskiej strategii przemysłowej.